

Galati Kaane

Pɔli Alaa Falan Naxan Nasiga

Galati Kaane Ma

Galati kaana nde Yesu a fe Xibaru Faɗin sɔtɔ nɛn Xɛra Pɔli a xɛraya sigatiin firinden nun a saxanden xɔn (Xɛrane 16.6 e nun 18.23). Ne yi e malan, e findi dɛnkɛɛya yamaan na. Mɛn kaane mi yi Yahudiyane ra fɔ siya gbɛtɛ. Koni Yahudiya dɛnkɛɛya muxuna ndee yi siga Galati kaane fɛma Pɔli xanbi. Ne yi Galati kaane xaranma wulen nan ma fa fala dɛnkɛɛya muxun birin lan e xa Yahudiyane sariyan suxu, a gbengbenna e yi banxulan alogo e xa kamali dɛnkɛɛyani. Ba Yahudiyane ra, mɛn kaane namunne mi yi darixi gaan tiin na. Nayi, Galati kaane sese mi yi banxulanxi. Na yi gbaxi Yahudiyane dɛnkɛɛya muxune ra naxanye yi wama siyane birin xa liga alo e tan alogo e xa kamali dinani bayo Yahudiyannan yi Yesu ra. Pɔli tan naxa, a na mi lan Alaa Muxu Sugandixina fe Xibaru Faɗin ma. Amasɔtɔ na yi Galati dɛnkɛɛya muxune findima konyine nan na dinan kiraan xɔn. Pɔli naxa, a sariya suxun mi muxu yo nii rakisɛ fɔ Ala hinanna e na dɛnkɛɛya Yesu ma. Waxatina nde, Pɔli yi Efɛsi taani, a e xibaru mɛ waxatin naxan yi. A yi a mɛ a Galati kaane tinma a yaxune kawandin na. Na ma, a yi xanuntenya kɛdini ito seɓɛ e ma alogo e xa Alaa fe famu.

Pɔli yi Kitabun yireni ito seɓɛ dɔxɔ saxan alogo a xa a ngaxakedenne xili “Xibaru Faɗi” keden peen jɔndin ma. Na yire saxanne ni i ra:

A singena, a yi a yetena feene yeɓa, a fɔɓ a yetena tubi kiin ma Yesu ma. A yi a yeɓa e nun Yerusaleɓ denkeleya muxune lan feen naxan ma fa fala denkeleya muxun naxanye mi findixi Yahudiyane ra, ne mi luma Yahudiyane sariyan bun. A mɔn yi a fala e nun Piyeri a feene fataxi kii naxan yi lan na feen ma. Pɔli a xerayaan senben nan xun mayengema, a naxa, a Ala nan a findixi xeraan na naxan mi fata adamadi yo ra, hali Yesu xera boden naxanye dɔxi Yerusaleɓ taani. Na bunna neɛn, Galati kaane mi lan e xa e tuli mati muxu gbete yo ra naxan Pɔli matandima hali e keli Yerusaleɓ taani (sora 1 han sora 2).

A firindena, Pɔli yi falan ti fata Layiri Fonna Kitabun na, a naxa, a muxun mi kisima Yahudiyane sariya suxun xan xɔn, koni fɔ a xa denkeleya Alaa Muxu Sugandixin Yesu nan ma (sora 3 han sora 4).

A raɓanni, a naxa, a Galati kaane lan e xa lu xɔrɔyani Alaa Nii Sariɓanxin yamarin bun amasɔto Alaa Nii Sariɓanxi kewali fajin birin nasoma nen muxuni, katarabi xanuntenyaan ma (sora 5 han sora 6).

Yamaan laxi sariya suxun nan na dinani. E e mirixi a ma fa fala, e sariya suxun na dangu e yulubi ligan na, na e rasoma ariyanna nin. Anu, Kitabun yireni ito naxa, a muxun mi nɔe tinxinɓe Ala yeɛ ra yi sariya suxun xɔn. I na Ala sariya keden kala, i bata findi yulubi tongon na. Xa na yulubi mi ba i ma, Ala mi tinma i yi so ariyanna yi. Fɔ yulubin xa ba muxun ma singen, a fa so ariyanna kui. Yesu nan findixi na muxun na naxan adamadiine yulubine bama e ma. Naxan

na denkeleya Yesu ma, na bata kisin sɔtɔ. Na kui, denkeleyaan nan en nakisima. Sariya suxun mi a ra.

¹ N tan Pɔli, Alaa Muxu Sugandixina xerana, n bata kedini ito seβε Galati denkeleya muxune ma. Adama mi n xexi fɔ Yesu nun Fafe Ala naxan a rakelixi sayani. ² N tan nun ngaxakedenna naxanye birin be, nxu Galati denkeleya yamaan xɔntɔnma:

³ En Fafe Ala nun a Muxu Sugandixin Marigi Yesu xa hinanna nun bɔɲε xunbenla fi ε ma.

⁴ Yesu nan a yeεε fixi en yulubine fe ra, a yi en xunba waxati ɲaxini ito yi alo en Fafe Ala waxi a xɔn ma kii naxan yi. ⁵ En xa binyen fi a ma habadan han habadan! Amina.

Xibaru Fajni gbete yo mi na yi

⁶ N bata kabε ε ma amasɔtɔ ε bata ε xun xanbi so Ala yi mafuren naxan ε xilixi a Muxu Sugandixina hinanna xɔn. E yi xibaru gbete suxu. ⁷ Koni Xibaru Fajni gbete yo mi na yi mumε! Muxune nan tun ε tɔrɔma, e waxi Alaa Muxu Sugandixina fe Xibaru Fajin maxεε feni. ⁸ Koni hali nxu tan hanma malekana nde yi fa sa keli ariyanna yi, a xibaru gbete kawandin ba ε xa, nxu tan mi naxan baxi ε xa, Ala xa na kanna halagi habadan! ⁹ Nxu bata yi a fala. Iki, n mɔn xa a fala ε xa. Xa muxu yo xibaru gbete kawandin bama ε xa, ba Yesu a Fe Xibaru Fajin na, ε naxan singe suxi, Ala xa na kanna halagi habadan!

¹⁰ Iki n yamaan nan mafanma ba? Hanma Ala? N katama n xa rafan adamadiine nan ma ba? Xa n mɔn yi katama n xa yamaan nan kenεn nun, nayi n mi finde Alaa Muxu Sugandixina walikεεn na!

Pɔli a xerayana

¹¹ Ngaxakedenne, n xa a fala ε xa, n Yesu a fe Xibaru Fajin naxan nalixi ε ma, a mi fataxi adamadiine ra. ¹² N mi a sɔtɔxi muxu yo ra. Muxu yo mi n xaranxi a ma. Yesu Alaa Muxu Sugandixin nan a makenenxi n xa.*

¹³ Amasɔtɔ ε bata n kewanle fe mε, n naxan naba n yi Yahudiya dinani waxatin naxan yi. N bata denkeleya yamaan jaxankata han a radangu ayi. N yi a kalama nen. ¹⁴ N yi danguma nen n lanfa wuyaxi ra Yahudiya dinani n siyaan muxune ye. Dinan muxu gbee nan yi n tan na n benbane namunne xɔn.

¹⁵ Koni xabu n bari waxatin naxan yi, Ala yi n sugandi, a n xili a hinanni. Bayo a a kenen nen ¹⁶ a xa a Dii Xemen makenen n xa, alogo n xa a fe Xibaru Fajin nali siya gbetene ma. Nayi, n mi sigaxi adamadi yo fema, a xa n kawandi. ¹⁷ N mi sigaxi Yerusalen taani ne fema naxanye singe yi xerane ra. Koni n siga nen Arabu yamanani mafuren! N mɔn yi xete Damasi yi. ¹⁸ Nεε saxan dangu xanbini, n yi siga Yerusalen taani alogo nxu nun Piyeri xa nxu bode kolon, n xii fu nun suulun ti a fema. ¹⁹ N mi xera gbete to na yi fo Marigi Yesu xunyen Yaki. ²⁰ N naxan sebexi, Ala nan seren na, jɔndin na a ra.

²¹ Na xanbi ra, n yi siga Siriya yi e nun Silisi yi, ²² koni muxe mi yi n kolon Yudaya denkeleya yamane ye naxanye Alaa Muxu Sugandixin xɔn. ²³ E ito nan gbansan mε: “Xemen naxan yi en

* **1:12:** A mato Xerane 9.3-6 kui.

ɲaxankatama a fɔlɔni, na nan fa dɛnkɛɛyaan kiranana fe kawandin bama iki, a yi naxan kalama.”
 24 Nanara, e yi Ala tantun n tan ma fe ra.

2

Pɔli nun xeraan bonne

¹ Nɛɛ fu nun naanin dangu xanbini, n tan nun Baranabasi yi siga Yerusalɛn taani. N Tito fan xali.

² N siga nɛn bayo Ala bata a makɛnɛn n xa. N darixi Yesu a fe Xibaru Faɲin naliyɛ siya gbɛtɛne ma kii naxan yi, n yi na yɛba e muxu gbeene xa wundoni, alogo n ma wanle birin nama lu fufafu!

³ Koni hali Tito Gireki kaan naxan yi n fɛma, e mi a karahan a banxulan feen ma. ⁴ Koni nafigina ndee yi basanxi nxu ra alogo e xa nxɔ feene rakɔrɔsi, e yi nxɔ xɔrɔyani gbɛ Yesu Alaa Muxu Sugandixin naxan fixi nxu ma, e yi nxu findi konyin na. ⁵ Nxu mi tin e xa hali ndedi, alogo nxu xa Yesu a fe Xibaru Faɲin ɲɔndin mara ɛ xa.

⁶ Naxanye yi luxi alo e muxu gbeene, e yi findixi naxan yo ra, n ma kolon, bayo Ala mi muxune rafisama e bode xa. Na muxu gbeene mi sese saxi n ma xaranna fari. ⁷ A makuya na ra! E a toxi nɛn a Ala bata Yesu a fe Xibaru Faɲin kawandi baan wanla taxu n tan na siya gbɛtɛne xa alo a bata a taxu Piyɛri ra kii naxan yi Yahudiyane xa.

⁸ Amasɔtɔ naxan Piyɛri findixi xeraan na Yahudiyane xa, na nan n fan xɛxi siya gbɛtɛne ma.

⁹ Yaki nun Piyɛri nun Yoni, naxanye yi luxi alo e yɛɛratine, e to Alaa maragidin kolon a naxan fixi n ma, e yi n tan nun Baranabasi yisuxu ngaxakedenyani alogo nxu xa wali siya gbɛtɛne tagi, e tan

yi wali Yahudiyane tagi. ¹⁰ E yi nxu mafan, a nxu xa nxu xaxili lu yiigelitane xon ma. N fan yi n sɔbe soxi na nan ma.

Pɔli yi Piyeri sanna fe fala a xa

¹¹ Piyeri fa Antiyaki yi waxatin naxan yi, n yi a matandi amasoto a yi tantanxi. ¹² Benun muxuna ndee xa fa keli Yaki fema, Piyeri yi a degema siya gbete denkeleya muxune nan xon ma nun. Koni ne to fa, a yi keli e fema, a a makuya e ra amasoto a gaxuxi Yahudiyane yee ra naxanye yi waxi siya gbetene banxulan feni. ¹³ Yahudiya denkeleya muxun bonne fan yi so a tantanni. Hali Baranabasi fan yi so a yi. ¹⁴ N to a to a e mi sigan tima Yesu a fe Xibaru Fajin jondin kira tinxinxin xon ma, n yi a fala Piyeri xa e birin yee xori, n naxa, “Yahudiyani nan i tan na koni i ya kewanle ligaxi alo siya gbetene, e mi luxi alo Yahudiyane! Nayi, i siya gbetene karahanma di, a e xa Yahudiyane namunne suxu?”

¹⁵ En tan naxan barixi Yahudiyayani, siya gbete mi en tan na, naxan findixi yulubi kanne ra. ¹⁶ En na a kolon a muxun mi tinxinma ayi Ala yee ra yi sariya suxun xan xon ma, fo a na denkeleya Yesu Alaa Muxu Sugandixin ma. Nanara, en bata la Alaa Muxu Sugandixin Yesu ra alogo en xa tinxin denkeleyaan xon Alaa Muxu Sugandixin ma. Sariya suxun mi a ra bayo adamadi yo mi nae tinxinhe sariya suxun xon.* ¹⁷ Koni en na kata en xa tinxin Alaa Muxu Sugandixin barakani, xa a li yulubi kanna nan en fan na, nanara ba fa fala Alaa

* **2:16:** A mato Yaburin 143.2 nun Romi 3.20 nun 3.23 kui.

Muxu Sugandixin walima yulubi nan xa nayi? Eñ-
 ñ de! ¹⁸ N bata n mε sariyan naxanye ra, xa n mɔn
 tin ne ma, na bunna nεñ, n bata findi sariya kalan
 na. ¹⁹ N luxi nɛn alo n bata faxa sariyan bun, n mi
 fa sariyan bun sɔnɔn. Nanara, Ala nan gbee n ma
 dunuɲa yi gidin na. N bata gbangban wudin ma
 Alaa Muxu Sugandixin xɔn ma, ²⁰ nanara, n tan mi
 fa n nii ra sɔnɔn koni Alaa Muxu Sugandixin niin
 nan fa n yi. N dunuɲa yi gidin naxan nabama n
 fati bendeni sɔnɔn, n na rabama denkeleyaan nin
 Alaa Dii Xɛmɛni, naxan bata n xanu, a faxa n ma
 fe ra. ²¹ N mi n mɛma Alaa hinanna ra. Amasɔɔ xa
 muxun yi tinxinma sariyan nan xɔn ma nun, Alaa
 Muxu Sugandixin bata faxa nayi fufafu!

3

Sariya suxun nun denkeleyana

¹ Ee! Galati kaa xaxilitarene! Nde ε tirinxi?
 ε tan bata yi Yesu Alaa Muxu Sugandixin faxa
 feni gbε wudin ma ki faɲi! ² ε xa maxɔdin keden
 yabi n xa: ε Alaa Niin sɔɔxi sariya suxun nan
 xɔn ma ba hanma denkeleyaan xɔn ma ε naxan
 ma fe mɛxi? ³ ε bata yi a foɔ Alaa Niin barakani,
 koni iki ε xaxilitareyaan bata radangu ayi, han ε
 fa waxi a xɔn ε xa a raɲan ε yete senben na iki ba?
⁴ ε tɔɔxi nɛn fufafu ba? Fufafu mi yi a ra ba?
⁵ Ala a Nii Sariɲanxin fima ε ma, a kabanako feene
 ligama ε tagi sariya suxun nan xɔn ma ba, hanma
 denkeleyaan xɔn ma ba, ε naxan ma fe mɛxi?

⁶ A luxi nɛn alo naxan seɓexi: “Iburahima yi
 denkeleya Ala ma, Ala fan yi na yate tinxinna ra

a xa.”* 7 E xa a kolon fa fala muxun naxanye denkeleyaxi, Iburahima bənsənnə muxune nan ne ra. 8 Kitabun bata yi a fala nun, a Ala siya gbətene ratinxinma nən a yətə yεε ra yi denkeleyaan barakani, a yi Yesu a fe Xibaru Fəjɪn nali Iburahima ma benun a waxatin xa a li, a naxa, “Dunuɟa siyane birin duban sətəma nən i tan barakani.”† 9 Naxanye denkeleyaxi, ne duban sətəma nən alo denkeleya muxuna Iburahima.

10 Naxanye xaxili tixi sariya suxun na, dangan ne xa. Amasətə a seβexi, “Feen naxanye birin seβexi Sariya Kitabuni, naxan mi ne suxuma, Ala xa na kanna danga.”‡ 11 Nba, a bata yigβε feu, fa fala muxu yo mi tinxinɟε Ala yεε ra yi sariyan xən ma. Amasətə Kitabun naxa, “Naxan na tinxin denkeleyaan xən, na nii rakisin sətəma nən.”§ 12 Koni sariyan mi minixi denkeleyani, bayo a mən naxa, “Naxan na itoe suxu, na kanna nii rakisin sətəma nən e xən.”*

13 Alaa Muxu Sugandixin findixi danga muxun nan na en tan ma fe ra, a en xunba sariyan dangan bun ma, bayo a seβexi, “Naxan yo na singan wudin ma, dangan na kanna xa.”† 14 A na liga nən en xa alogo Ala duban naxan nagidixi Iburahima ma, siya gbətene fan xa na sətə Yesu Alaa Muxu Sugandixin barakani. En mən yi Alaa Niin sətə denkeleyaan xən ma, a en tuli saxi naxan na.

Ala en tuli saxi naxan na

* 3:6: A mato Dunuɟa Fələn 15.6 kui. † 3:8: Dunuɟa Fələn 12.3

‡ 3:10: Sariyane 27.26 § 3:11: Xabakuki 2.4 * 3:12: A mato Saraxaraline 18.5 nun Romi Kaane 10.5 kui. † 3:13: Sariyane 21.23

15 Ngaxakedenne, n xa misaala yita ε ra fata dunuᵓa yi gidin na. Awa, xa muxu firinna lan fena nde ma, e layirin xidi, muxu yo mi na layirin kale hanma a nde sa a fari. 16 Na ma, Ala bata Iburahima tuli sa e nun a yixetena. Kitabun mi a falaxi fa fala “a yixetene,” naxan yi findima muxu wuyaxi ra. Koni a naxa, “i yixetena,”† na bunna neen muxu kedenna na a ra, Alaa Muxu Sugandixina. 17 N naxan ma, na ni ito ra: Ala bata yi layirin naxan xidi ken, Musaa sariyan mi na kale naxan falaxi nee keeme naanin nee tonge saxan dangu xanbini. Na mi Alaa tuli saan kalama. 18 Amasoto xa Alaa keen fima sariyan nan xon ma, a mi findixi tuli saan na na yi. Koni Ala hinan nen Iburahima ra, a a tuli sa.

19 Sariyan fa fixi nanfera nayi? A fixi hakene nan ma fe ra han Iburahima yixeten fa waxatin yi a li, Ala en tuli sa naxan na. Sariyan fixi malekane nan xon muxuna nde sabun na. § 20 Sabu wuyaxi na yi, koni Ala keden peen na a ra!

Sariyan bunna

21 Awa, sariyan saxi Alaa tuli saan nan xili ma ba? En-en de! Bayo xa sariyan yi fixi nun naxan yi nee nii rakisin fiye, nayi yamaan yi tinxinma ayi nen Ala yee ra yi sariyan xon. 22 Koni Kitabun naxa, a dunuᵓa birin yulubin senben bun ma. Nanara, naxanye denkeleyaxi, ne xa Alaa tuli saan soto Yesu a togondiyaan barakani, Alaa Muxu Sugandixina.

† 3:16: Dunuᵓa Folon 12.7 § 3:19: Yahudiyane namunne kui, e laxi a ra fa fala Musa Alaa sariyane sotoxi malekane nan xon.

²³ Koni benun denkeleyani ito xa fa waxatin naxan yi, sariyan yi en birin maraxi nen alo kaso ra saane han denkeleyaan yi lankenemaya. ²⁴ Nanara, sariyan findixi en xuru seen nan na, a en xali Alaa Muxu Sugandixin ma alogo en xa tinxin Ala yee ra yi denkeleyaan xon ma. ²⁵ Koni denkeleyaan bata fa. Nanara, en mi fa na sariyan bun ma sonon naxan yi findixi en xuru seen na.

²⁶ Amasoto e birin bata findi Alaa diine ra denkeleyaan xon ma Alaa Muxu Sugandixin Yesu yi. ²⁷ Amasoto e bata rafu igeni e tubi xinla ma Alaa Muxu Sugandixin ma. Nayi, Alaa Muxu Sugandixina muxuyaan bata ragodo e ma alo domana. ²⁸ Nanara, tagi raba mi fa Girəkiine nun Yahudiyane tagi. Tagi raba mi fa konyine nun xarone tagi. Tagi raba mi fa xemən nun naxanla tagi, e birin bata findi kedenna ra Alaa Muxu Sugandixin Yesu yi. ²⁹ Xa Alaa Muxu Sugandixin gbeen nan e tan na, e bata findi Ibrahima bənsonna ra e nun a kee tongone alo Ala a tuli saxi kii naxan yi.

4

¹ Koni n na ito nan falama: Fanni kee tongon mon dii joreyani, a mi fisa konyin xa hali seen birin kanna to a ra. ² E diin taxuma a kantan muxune ra naxanye a feene yebama a xa han na waxatin yi a li a fafe naxan saxi. ³ Na kiini, benun en xa koxo denkeleyani, en fan yi konyiyani dunuɲa gele ma feene yi. ⁴ Koni a fa waxatin to a li, Ala yi a Dii Xemən nafa. Naxanla yi a bari. A barixi sariyan nan bun ma, ⁵ alogo a xa ne xarɔya

naxanye sariyan bun ma, a en xa findi Alaa diine ra.

⁶ Bayo ε bata findi a diine ra, Ala bata a Dii Xεμενα Nii Sariɲanxin nagodo, a so en bɔɲeni. Na Nii Sariɲanxin nan Ala xilima en bɔɲeni, a naxa, “Baba! N fafe!” ⁷ Nayi, konyi mi fa i tan na fɔ a diina. Xa i bata findi a diin na, Ala mɔn i findima kεε tongon na nεn.

Pɔli a xaminna Galati kaane fe ra

⁸ A fɔlɔni ε mi yi Ala kolon nun, ε yi batu seene nan ma konyiya yi. Ala mi yi ne ra mumε! ⁹ Koni iki, ε Ala kolon. Ala fan ε kolon. Nanfera ε birama dunuɲa gele ma feene fɔxɔ ra sɔnɔn, naxanye senbε mi na? E waxi a xɔn ma nεn ba, ε mɔn xa findi ne konyine ra? ¹⁰ E sali lɔxɔne binyama, e nun kikene nun waxatine nun ɲεene! ¹¹ N gaxuxi xa n mi tɔrɔxi ε fe ra fuu!

¹² Ngaxakedenne, n na ε mafanma, ε xa lu alo n tan. Bayo n tan luxi nεn alo ε tan. E mi tinxintareya yo dɔxi n na. ¹³ E a kolon fa fala n ma furen nan a ligaxi, n Yesu a fe Xibaru Fajin kawandin ba ε xa a fɔlɔni. ¹⁴ Koni hali n ma furen to ε tɔrɔxi, ε mi n naɲaxuxi, ε mi ε mexi n na. Koni ε n yisuxi alo Alaa malekan nan yi n na nun, alo Alaa Muxu Sugandixin Yesu yεtena. ¹⁵ E yi sεwaxi nun kati! Nanfe ligaxi? N sereyaan bama ε fe ra, xa ε yi nɔε a lige nun, ε yi ε yεene bama nεn nun, ε yi e so n yii! ¹⁶ Koni iki, n mi findixi ε yaxun na ɲɔndi falan xɔn ba?

¹⁷ Muxuni itoe kunfaxi ε xɔn, koni fe fajin mi a ra! E kataxi ε ba feen nan na nxu fεma alogo ε fan xa kunfa e xɔn. ¹⁸ Kunfan fan, xa ε fe fajin nan fɔxɔ ra, e nun xa ε luyε a fari waxatin birin. Hali n yε

xonna mi a ra. ¹⁹ N ma diine, n mən tərəni ε fe ra alo naxanla kuiin na a ramaxa a ma, han Alaa Muxu Sugandixina muxuyaani yi sabati ε bəpəni. ²⁰ Koni a yi rafanma n ma nun, iki n lu ε fema, alogo n xa n fala ti kiin maxεε. ε fe n yifuxi kati!

Hagara nun Saran ma fe misaala

²¹ ε xa a fala n xa, ε tan naxanye waxi a xon ma ε xa lu sariyan bun ma, ε mi na sariyan kolon ba? ²² Bayo a sɛbɛxi a Iburahima dii xεmε firin sətə nən. A keden sətə konyi gilən ma, a bonna sətə xərən gilən ma.*

²³ A naxan sətə konyi gilən xon ma, na sətəxi nən alo adaman birin sətəma kii naxan yi. Koni a diin naxan sətəxi xərə naxanla xon ma, Ala nan a tuli sa na tan na.† ²⁴ Feni itoe luxi nən alo misaala. Layiri firinna misaala nan naxalan firinni itoe ra. Kedenna kelixi Sinayi Geyaan nan fari, naxan diine barima konyiyani. Hagara nan na ra. ²⁵ Sinayi Geyaan naxan Arabu yamanani, na misaala nan Hagara ra. E nun Yerusalen taan naxan na yi iki, ne keden. Bayo, Yerusalen nun mən kaane birin konyiyaan nin.‡ ²⁶ Koni Yerusalen taan naxan kore, xərən nan na ra. En nga nan na ra. ²⁷ Bayo Kitabun naxa,
 “Gbantana, i xa sɛwa,
 i tan naxan mi dii barixi!
 Naxan, i sənχə sɛwani,
 naxan mi diin sətə xələn kolon.
 Bayo naxalan nabepinxina diine wuyama ayi nən

* **4:22:** A mato Dunuɲa Fəɓn 16.15 nun 21.2 kui. † **4:23:** A mato Dunuɲa Fəɓn 17.16 kui. ‡ **4:25:** Yerusalen taan findixi Yahudiyane dinana misaala ra be. Mən kaane yi e gbee namunne konyiyaan nin.

dangu xεmε taa ra dɔxɔn gbeene ra.”§

²⁸ Nba, ngaxakedenne, ε fan bata sa Isiyaga fari, Ala e tuli sa naxan na. ²⁹ Na waxatini diin naxan sɔtɔ alo adaman birin sɔtɔma kii naxan yi, na yi bonna ɲaxankata naxan sɔtɔxi Alaa Niin barakani. Han iki, a mɔn na kiini. ³⁰ Koni Kitabun nanfe falaxi? A naxa, “Konyi ɲaxanli ito nun a diin kedi. Amasɔtɔ konyi ɲaxanla diin nun xɔrɔ ɲaxanla diin mi kεen tongε e bode xɔn ma mumε!”* ³¹ Nanara, ngaxakedenne, konyi gile dii mi en tan na fɔ xɔrɔ diine.

5

ε lu xɔrɔyani

¹ Alaa Muxu Sugandixin bata xɔrɔyaan fi en ma alogo en xa xɔrɔya. Nanara, ε kankan na ma, ε nama so konyiyaan bun ma sɔnɔn.

² ε tuli mati. N tan Pɔli nan ito falama ε xa. Xa ε tin, e yi ε banxulan, Alaa Muxu Sugandixin tɔnɔ mi fa ε ma sɔnɔn. ³ N mɔn ito nan falama muxun birin xa, naxan na tin e xa a banxulan: sariyan birin suxu goronna na xun ma. ⁴ ε tan naxanye katama ε xa tinxin Ala yεε ra yi sariyan xɔn, ε nun Alaa Muxu Sugandixin bata taxun. ε bata keli Alaa hinanna bun ma. ⁵ Bayo en xaxili tixi en ma yigin nan na Alaa Niin barakani denkelɛyaan xɔn ma, a en natinxinma nɛn. ⁶ Amasɔtɔ xa ε Yesu Alaa Muxu Sugandixini, banxulanna nun banxulantareyaan tɔnɔn mi na, fɔ denkelɛyaan naxan walima xanun-tenyani.

§ 4:27: Esayi 54.1 * 4:30: A mato Dunuɲa Fɔlɔn 21.10 kui.

7 Ɛ yi a ligama ki faɲi! Nde ɛ ɲɔndin suxuni kalaxi? 8 Ala naxan ɛ xilixi, a tan mi na ligaxi. 9 “Hali buru rate se* xurudin nɔɛ burun birin nagboɛ ayi nɛn.” 10 Koni n laxi ɛ ra Marigin barakani fa fala ɛ mi miriya gbɛtɛ tongɛ. Nba, muxun naxan ɛ yifuma, a findi muxu yo ra, Ala na yalagima nɛn.

11 Koni, ngaxakedenne, xa n mɔn yi banxulan feen kawandin nan bama nun, nanfera e mɔn n bɛsɛnɔnyama? Nayi, Yesu faxa wudin† mi finde e xa tɛɛna feen na. 12 Nayi, naxanye ɛ yifuma banxulan feen na, ne yi lan e xa e gbeena ngaan ba na!

13 Amasɔtɔ ɛ tan, ngaxakedenne, ɛ xilixi xɔɔyaan nan ma. Anu, ɛ nama xɔɔyaan findi fati bɛndɛn nafan feene ra. Koni ɛ xa wali ɛ bode xa xanuntenyani. 14 Amasɔtɔ sariyan birin fala yisoxin ni i ra: “I adamadi boden xanu alo i yɛtɛna.”‡ 15 Koni xa ɛ liga alo subene, ɛ ɛ bode yɛngɛ, ɛ yi ɛ balo ɛ bode ra, ɛ xa a liga ɛ yeren ma, xa na mi a ra, ɛ ɛ bode ɲanma nɛn feu!

Alaa Nii Sariɲanxina fe yi

16 Koni n tan naxa, ɛ xa sigan ti Alaa Niin barakani. Nanara, ɛ mi fati bɛndɛn nafan feene rakamalɛ sɔnɔn. 17 Amasɔtɔ fati bɛndɛn nafan feene mi tinɲɛ Alaa Niina feene ma. Alaa Niin fan

* 5:9: burun nate sena: Leɓenna na a ra naxan burun nagboma ayi. Alo leɓenna siyadin burun birin natema kii naxan yi, feen naxan Galati kaane ratantanma, na nan e yamaan birin xunna kalama na kiini. † 5:11: Romi kaane yi muxune gbangbanma wudin nan ma, e yi e faxa. Yesu gbangban wudin naxan ma, na findixi kisin sɔtɔ kiin na. Na nan muxuna ndee tɛɛnama a fe yi.

‡ 5:14: Saraxaraline 19.18

mi tinje fati benden wanle ma. Ne firinne yaxun nan e bode ra. Nanara, ε mi ε yete waxon feene ligama. ¹⁸ Xa ε biraxi Alaa Nii Sarijanxin foxo ra, ε mi fa sariyan bun sonon.

¹⁹ Fati benden nafan feene kolon mi raxolo: yanga suxuna, xosi fena, haramu feene, ²⁰ suxure batuna, kerayana, xonnantenyana, lantareyana, xoxolonyana, baje teena, yete yigbona, mayitaxunna, ²¹ milena, dolo minna, haramu sumunne, e nun na fe sifane. N na ε rakolonma alo n bata yi a fala kii naxan yi: Naxanye fe sifani itoe ligama, ne mi Alaa Mangayaan toma.

²² Muxun na lugo Alaa Nii Sarijanxin na, kewanli itoe nan findima a bogin na:§ xanuntenyana, sewana, baje xunbenla, dijana, jenige fajina, fanna, tagondiyana, ²³ limaniyana, yete suxuna. Ton mi daxe na feene ra. ²⁴ Naxanye bata findi Yesu Alaa Muxu Sugandixin gbeen na, ne bata e fati benden wanle gbangban a faxa wudin ma e nun e waxon feene nun e rafan feene. ²⁵ Xa en dunuja yi gidin nabama Alaa Nii Sarijanxin xon, fo en kewanle xa lan Alaa Nii Sarijanxin ma. ²⁶ En nama waso, en yi en bode rafen, en yi en bode maxoxolon.

6

ε ε bode mali

¹ Ngaxakedenne, xa muxuna nde bira hakeni, ε tan naxanye Alaa Nii Sarijanxini, ε xa a matinxin limaniyani. Koni ε ε yete rakorasi alogo Setana

§ 5:22: Wudi fajin bogi fajin nan tima. Adamadi fajin fan kewali fajin nan ligama. Na luxi nen alo wudin nun a bogina.

nama ε fan natantan. ² Ε ε bode goron tongo, nayi ε bata Alaa Muxu Sugandixina sariyan nakamali. ³ Xa muxuna nde a miri a ma a a tan se ra koni sese mi a ra, a a yetε nan tun mayendenma. ⁴ Muxun birin xa a yetε kewanle rakɔɔsi. Xa ne fan, a kanba xunna taranma nen na nayi, a nama a sa muxu gbεε ma. ⁵ Muxun birin xa a yetε goronna tongo.

⁶ Naxan xaranma Alaa falan ma, na xa a karamɔxɔ ki a se fajin birin yi.

⁷ Ε nama ε yetε mayenden bayo Ala mi mayendenne. Muxun sansiin naxan sifa wolima, a na nan sifa xabama. ⁸ Nayi, naxan na a fati benden wanle ke, na halagin sɔtɔma nen ne xɔn. Koni, naxan na Alaa Nii Sarijanxin wanle ke, a habadan nii rakisin sɔtɔma nen Alaa Nii Sarijanxin xɔn. ⁹ Nanara, en nama xadan fe faji rabadeni. Amasɔtɔ xa en lu na fari, en na a tɔnɔn sɔtɔma nen waxati famani. ¹⁰ Nanara, xa a fεrena en xa, en xa fe fajin liga muxune birin xa, koni katarabi en ngaxakeden denkeleya muxune nan ma.

Maxadi dɔnxene nun xɔntɔnne

¹¹ Ε mi a to, n seβeli xungbeen naxanye seβema n yetε yiin na iki! ¹² Naxanye waxi a xɔn ma, e xa yamaan kenεn fati benden kiraan xɔn ma, ne nan katama e xa ε karahan a ε xa banxulan. E na ligama nen alogo yamaan nama e beεεnxɔnya Alaa Muxu Sugandixin faxana fe ra wudin ma. ¹³ Hali naxanye banxulanxi, e mi sariyan suxuma. Koni, e waxi a xɔn ma nen, ε xa banxulan alogo e xa e kanba a ε fan bata tin banxulanna ma. ¹⁴ Koni n tan, n na n kanbama en Marigi Yesu Alaa Muxu Sugandixin faxesa wudin nan tun yi. N faxesa

dunuḡa feene yi na wudin nan xɔn, dunuḡa feene fan bata faxa n yi. ¹⁵ Xa muxun banxulanxi hanma xa a mi banxulanxi, na mi fe ra, fɔ a xa findi dali nɛnɛn na. ¹⁶ Nba, naxan na falani ito suxu, Ala xa bɔḡɛ xunbenla nun kininkininna fi na kanna ma, e nun Ala gbee Isirayila!

¹⁷ Dɔnxɛn na, muxu yo nama n tɔrɔ, amasɔtɔ larun naxanye n fatin ma, ne a yitama a Yesu gbeen nan n na.

¹⁸ Nba, ngaxakedenne, en Marigi Yesu Alaa Muxu Sugandixina hinanna xa lu ε niini. Amina.

Kisin Kiraan Kitabuna

**The Holy Bible in the Yalunka language of Guinea.
La Sainte Bible en langue Yalunka avec le titre: «Kisin
Kiraan Kitabuna» Publié par Traducteurs Pionniers
de la Bible en collaboration avec la mission MCA à la
Préfecture de Faranah, République de Guinée 2012
Copyright du text: © 2012—Traducteurs Pionniers de
la Bible. Cette création est mise à disposition selon le
Contrat Paternité-Pas d'Utilisation Commerciale-Pas
de Modification 3.0 Unported disponible en ligne
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/> ou
par courrier postal à Creative Commons, 171 Second
Street, Suite 300, San Francisco, California 94105, USA.**
copyright © 2012 Pioneer Bible Translators

Language: Yalunka

Translation by: Pioneer Bible Translators

..

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

47153269-13a8-5fdd-8537-530b29da9f78